

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišču, I. nadstropje.
**
Rokopisi se ne vračajo.
**
List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.
**
Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.
**
Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.
**
Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogorske** dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge de-**
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (Inserate) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h. za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Št. 181.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, 11. avgusta 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Bela Ljubljana pred novimi viharji.

Krasno napredujoča Ljubljana je trn v peti sovražnikov. Nemcem se kar pest krči, če slišijo o Ljubljani. Ckr. vlada preganja to mesto, kjer more. Klerikalizmu kliče Ljubljana mogočen stoj! Vsi ti trije činitelji obrekujejo Ljubljano, ji nizkotno kradejo čast. Če bi se danes v zemljo vdrla, bi jim bilo še najbolj ustreženo.

Nasilna policijska vlada je razgrnila peroti nad Ljubljano izza 20. septembra 1908. Špijoni prisluškujejo. Orožniki in vojaki so vsak hip na mestu. Sovraženi polk graških Belgijcev se obnaša izzivajoče. Deželni odbor išče las v jajcu, izpodbija tudi najkoristnejše sklepe mestnega zbora. Kakor se otrok igra s slučajno močjo, tako se vedejo sedanji mogotci v deželni palači. Nad vsemi pa čuva najstrupenejši sovražnik Ljubljane: namestnik njegovega veličanstva cesarja in kralja Franca Jožefa — deželni predsednik — Schwarz.

Zopet je meseca maja t. l. volil občinski svet enoglasno županom **Ivana Hribarja**, ki že 14 let vodi Ljubljano, kakor nihče pred njim. Sumljivo je že bilo, ko se je izvedelo, da deželno predsedstvo skoro poldrugi mesec ni odposlalo potrditvenega akta na Dunaj. Meseca julija pa je že bilo znano, da je Schwarz poslal na Dunaj predlog, da se naj Hribarja ne potrdi. Vjel je od kornega poveljnika Potioreka izjavo, da se vojaštvo protivi županu Ivanu Hribarju. Na visokem mestu so bili istega mnenja: **Ivan Hribar — ni potrjen.**

Težko je najti mirne besede, da, težko je, da brzdamo svoja čustva. Ta čin je nekaj tako gorostasnega, nekaj tako sramotnega, in bije v obraz ustavi, da si ga drugače ne moremo misliti, kot da se le **namenoma, frivolno** hoče žaliti Slovence, pokazati jim moč bajonetov in policije.

Kaj je vredna vsa ustava, če se enoglasno voljenega župana, ki je že 14 let bil na tem mestu, kratkoma odstrani, ker to želi ofisirska kamarila in par puhlih vladnih uradnikov? Ali ni to zasmehovanje slovenskega ljudstva in nezaslišana provokacija?

Ob takih prilikah šele vemo, kar nas je odločnih Slovencev, kaj nam je bela Ljubljana. **Trdno se je oklepamo, sočuvstvujemo ž njo, prisegamo si pomoč in zvestobo.** Vprašanje Hribarjevo je danes častno vprašanje vseh Slovencev. Če bi tudi imel začasno zavladati Schwarzov oproda kot komisar nad Ljubljano, vendar je ves narod siguren, da prinese prva volitev sijajno zmago. Ivan Hribar bo tudi ta čas načelnik bele Ljubljane, prav tako priznan, spoštovan in upoštevan, kakor da je bil potrjen. Pri-

volni vladi bo treba pokazati, da Slovenec ne skloni tilnika, ampak da mu je ljubši časten boj, nego nečasten mir.

Dr. Ambrožič kot — glavni urednik „vahtarice“.

To, kar se je zadnje tedne domnevalo, ali poročalo po listih (»Nar. Dn.« od 1. avg.), je potrdil predvčerajšnjim v sodni dvorani dr. Ambrožič sam: namreč, da je glavni urednik celjske »vahtarice«. Ne moremo si kaj, da bi ne osvetlili nekaterih posledic tega nečuvnega in gotovo v Avstriji edinega slučaja. Recimo, da je »vahtarica« konfiscirana, kar se je že letos vsled brezmernih hujškarij proti Slovincem zgodilo: potem se obrne okrajno glavarstvo na uradnega vodjo in — šef-redakterja konfisciranega lista za policijsko asistenco! Isto je v slučaju hišne preiskave. Kako morejo dobiti potem zadoščenje žaljeni in od nemških tintenstrolchov oškodovani nemški in slovenski someščani zadoščenje? Ambrožič je šef-redakter, odgovoren torej za pisavo in smer lista — ali bo tako natančno stikal kot šef policije za rokopisi pri samem sebi? Vsega tega ne vidijo seveda naše tiskovne oblasti. In tega ne vidi tudi namestnik Clary, katerega je Ambrožič s celjskim glavarjem vred že večkrat skrajno ostro napadel v »vahtarici«. In kaj še le porečejo meščani! »Vahtarica« je glasilo gotove magistratske klike; urejuje ga pa dr. Ambrožič, ki bi moral biti nepristranski uradni vodja za vse prebivalstvo! Kako sodi on potem tiste nemške in slov. nasprotnike, katere »vahtarica« do krvi preganja? **Kličemo kompetentne oblasti na pomoč;** na odgovor pa se naj ne kliče samo neznanega Ambrožiča temveč tudi župana celjskega in celi občinski odbor. Take nepostavnosti, ki se lahko gode pod zaščito avstrijskih oblasti v Celju, presegajo res že vse meje!

Učiteljski dnevi v Rudolfovem.

(Dalje.)

III.

Polna je bila dvorana v Narodnem domu novomeškem — polna in prepolna: v drugi dvorani še so bili in po hodnikih so se postavili učitelji, akademiki in drugi prijatelji učiteljstva iz meščanskih krogov. ki so posetili glavno zborovanje Zaveze jugoslov. učitelj. društev.

V vznemirjenih besedah je pozdravil mnogoštevilne navzoče predsednik **Luka Jelenc**. Govoril je: Od vseh delov slovenske domovine ste prihiteli, da ob-

hajamo skupno svoj praznik, XXII. skupščino Zaveze; skupščine se mi zde nekeke revije, kjer gleda učiteljstvo svoje čete in meri moči; gledamo jih leto za letom in lahko smo bili veseli; učiteljstvo samo, pa tudi nihče drugi, jih ne sme podcenjevati. Vidi, da se motijo oni, ki prerokujejo »Zvezariji« konec — o ne, »Zvezarija« se bo dvigala vedno višje in višje. Ni umrla v burnih časih, ko so jo napadali, stiskali in uničevali od vseh strani; ni se umaknilo napredno učiteljstvo, ko so ga polivali klerikalni listi z gnojnico in nametali nanj toliko zabavljanja, zasramovanja, psovk, da bi se o tem lahko napisali folijanti. — Pa to še ni bilo najhujše, sovražniki so se začeli ravnati po reku: »Die Macht geht vor Recht« in zato so začeli na vseh konceh in krajih iskati in iztikati, potem pa ubijati gmotno. Govornik se vprašuje, kaj so tisti zakrivali, in si odgovarja, da nič drugega, kakor da so hoteli delati med ljudstvom, da so ga hoteli poučevati, sploh, da so hoteli biti učitelji. Blagru je primorsko in štajersko učiteljstvo, ki ga ne žuli tako klerikalen jarem, in jih prosi moralne podpore, da vztraja v boju, da stopa lahko pogumno naprej, po strogo začrtani poti. Naj nas ne plašijo oblaki, iz katerih treska zdaj na nas, ampak bodimo prepričani, da bodo žarki svobode posvetili tudi v temo, ki vlada zdaj — in v tem duhu otvarja XXII. skupščino. (Živahno odobravanje.)

Posebej pozdravlja predsednika novomeške čitalnice prof. Majcena in se mu zahvali za veliko prijaznost, da se je prepustilo tako radevolje prostor za zborovanje. Dalje pozdravlja prof. Jugo, kot zastopnika napr. pol. društva »Skala«. Iz srca mu gre pozdrav mladim prijateljem abiturijentom in naprednim akademikom, veseli ga, da se zavedajo, da bodo vodili narod, kakor mu ga pripravi učiteljstvo, dalje po poti prosvete. Slučaj je nanesel, da se mora spominjati najpridnejšega in najdelavnejšega med slovenskimi pedagogi, ravnatelja Schreinerja, ki je obhajal v mesecu juliju svojo šestdesetletnico in predlaga, da se mu častita in želi še mnogo let brojavno. — Dalje pa ne sme pozabiti bratov Hrvatov, ki žalujejo po prezaslужnemu Jos. Klobučarju in pozove, da se vzdignejo v znak sožalja s sedežev.

V imenu novomeškega učiteljstva pozdravlja zborovalce Matko, prof. Majcen tudi pozdravlja in želi mnogo uspeha. Prof. Jug prinaša pozdrave Zavezi, ki ima nalogo, izobraziti svoj stan; jasen je njen program, pa globoko zamišljen, »Zaveza« pa tudi skrbi, da se izvršuje njen program natančno in točno. Tudi govornik stoji na podlagi narodne šole, pod tem ne razume starokopitne šole, ampak šolo, ki učinkuje kakor zdrav organizem, ki vzgaja zdrav in vesel naraščaj. Lepa je naloga, najti pot do narodne slovenske izobrazbe. Zavezo zatirajo, ker se je boje. Klerikalcem pa moramo tudi mi napovedati boj in sicer kulturni boj (Živahno pritrdjevanje.), proti

LISTEK.

Vanda.

Novela.

Spisal Josip Premk.

15

S tem predlogom smo bili zadovoljni vsi in Mlakar je prinesel še eno mero.

»Pa prisedite nekoliko k nam«, ga je povabil Viktor, kar je Mlakar rad izpolnil.

»Torej sedaj, kakor ste mi oni dan pravili«, je pričel zgovorno, »boste kmalu zopet odšli?«

Viktor mu je pritrdil, nakar je Mlakar nezadovoljno skimal.

»E, pri vojakihi pa bi jaz ne hotel služiti. Težavna služba je to, ko človek nikdar ne ve, kdaj bo zagrmelo — potem pa pojdi in nesi svojo butico na prodaj kakor zeljnato glavo, ko sam ne veš zakaj! Malce čudno in narobe se meni tole zdi, pa recite, kar hočete. Študiral nisem in tudi knjig ne berem, ampak tako mislim, če se dva prepirata in rujeta, mene to prav nič ne briga, ako se ne gre za mojo stvar in korist!... Jaz sem miren človek in vsak pretep in pobjo se mi zdi gnjusen, vojska je pa tako čudna reč, da nikjer takega. Pa menda že mora biti tako, kakor je od nekdaj, ali pa so ljudje napredovali v vseh drugih stvareh, v tej pa zaostali, ali kako bi dejal.«

Viktor je skomigal z rameni in je previdno molčal, Vanda pa je gledala Mlakarja skoro začudeno.

»Kdaj pa vendar premišljate take stvari?«

»O, večkrat«, je odvrnil Mlakar in pomaknil

slamnik globoko na tilnik. »Ako je lep večer, ležem tja le pod hruško, prekrižam roke pod glavo in gledam na nebo, pa me obidejo včasih tako čudne misli, da postanem kar sam s seboj nezadovoljen. Ne-koč mi je pravila Angela, da so zvezde sami veliki svetovi, nekateri še vse večji kakor naša zemlja, in da ni naš svet prav nič drugega, kot ena taka majhna zvezdica. — Hudir — sem dejal, če vas pa uče v šolah takih neumnosti, pa mi kar doma ostani, mi vsaj tuje dekle ni potreba. Pa mi je razložila vse tako natančno in razločno, da sem vprašal potem v nedeljo župnika, kako misli on o tej stvari. Pa me je odpravil zelo na kratko! — Če mislite — je dejal — da je na onih svetovih bolj rodovitna zemlja, se lahko preselite gori, ako vam je drago. Potnih listov pa ne oddajam jaz, ampak župan! — Razjezilo me je do dobra, zvezde pa ogledujem še sedaj, in ne vem, ali bi verjel Angeli, ali župniku. Oba sta učena, in nič kaj prijazno se ne gledata, kadar je doma.«

Med takim pogovorom je hitro bežal čas. Krčmar Mlakar je razlagal svoje misli o tem in onem in se naposled jezil zelo nad očetom, ki ga ni dal v šole, da bi se vsaj po knjigah lahko prepričal, koliko je na kaki stvari resnice. Viktor je zdajpazdaj kaj šaljivega pripomnil in Vanda se je smejala obema in me ako že ni mogla drugega, dregnila z nožico.

»Sedaj pa bo čas, da odidemo«, je opomnil Viktor, ko je Mlakar končal historijo o svojem davnem vasovanju.

»Tako naprežem«, je pritrdil, »hlapca sicer še ni, bom pa jaz vozil, saj imam tako nekaj opravka doli pri mlinarju, čez dan se pa itak ne morem nikdar odtrgati od doma.«

In kmalu je stal pred hišo rujavkast koleselj,

pokrit čezinčez z debelo plastjo rumenkastega prahu, da se je kadilo kar v oblakih, ko ga je Mlakar brisal in steval s starim predpasnikom.

»Tri mesece ga že nisem rabil«, je mrmral, »oh, saj je že več! Po veliki noči je bilo zadnjič, ko sem potegnil Angelo od postaje.«

Pripregel je črnkastega konjiča, še enkrat pogledal, če je vse v redu in snažno, in namignil. »Sedaj pa kar sedite! Malo tesno bo, ker je zadaj sedež pravzaprav samo za dva, pa bo že —«

»Nič ne de«, ga je prekinil Viktor in se naglo povzpelo poleg njega na kozla. »Bom pa jaz za enkrat ob vaši strani!«

Hotel sem ugovarjati, a Viktor se ni dal pregovoriti, in sedla sva z Vando v koleseli, da je zaškripal v zarjavelih prožiščih.

»Sultan«, je zaklicala Vanda in se ozrla naokrog, a Sultan je že mahal z repom tik ob vozu.

Mlakar je pognal in Vanda se je obrnila proti meni smehljaje:

»Ali ni lepo na deželi?«

Prikimal sem in sem se zagledal v lepoto poletnega večera.

Solnce je zdrknilo že za gore, prve višnjevomodre sence so se razgrnile sem od brdov preko polja in rob oblaka nad zapadom je žarel, ko iz kovanega zlata. Kosci, ki so šli čez travnike, so peli o nezvesti ljubici, a tam nekje za brdi je pozvanjalo zdravomarijo.

Najini roki sta se našli, tesno so se ovili prsti drug drugega in v najini duši je sijalo še vse lepše solnce, kakor ono, ki je zdrnilo trudno za rožno obzorje...

(Dalje sledi.)

onemu cerkvenemu bogu zlatemu teletu, bogu P o g r a b i. Boj ni nov, vršil se je vedno, hočemo ga le okrepiti. Kar je prostih narodnih Slovanov, stoje ob strani Zaveze in so ji hvaležni. Upa, da bo zmagal čut pravice, da se da učiteljstvu, kar lahko zahteva. Ne umeva, kako je to mogoče, ker je vendar to škoda narodova — seveda, ne dajo tisti, ki jim ni za šolo in ne za narodov blagor, ampak le za njih bisago. Konečno še omeni program novoustanovljene organizacije »Skala«: 1. boj proti tujcu, 2. boj proti klerikalizmu.

Iur. Krivic prinaša pozdrav iz »Prosvete« kot predsednik centrale, potem pozdrave od kulturne struje, od nar. rad. dijaštva in od »Omladine« in končava z besedami Masarykovimi: »Etika ne zahteva, da je učitelj dober, ampak se rau da, kar mu gre.«

Od dolenske podružnice »Prosvete« pozdravlja iur. Legat.

Predsednik omeni, da mu je čast pozdraviti tudi še starega prijatelja, ki rad prihaja med vzgojevalce slov. naroda in jih tudi sam vzgaja, g. prof. Lauterja iz Maribora.

Gangl prečita nato rezulacije, ki se dajo na glaspravo in glasovanje. Gangl izjavlja: Z ozirom na dogodke, ki so se zgodili, se mora vzdigniti protest proti dogodkom in metodi. Človek, ki je rojen, ima pravico, da živi. Dr. Krek, ta demokrat, pa pravi, da smo psi, mi pa se zavedamo, da smo čuvaji pravic, ki jih mora biti deležno šolstvo in učiteljstvo. Zategadelj smatra za sveto dolžnost, da dá svojim čustvom duška in izraza v rezolucijah, ki se glase:

I.

Z ozirom na razsodbo državnega sodišča na Dunaju, ki je pripoznalo utrakvistične šole kot protustavne, a) naproša naučno ministerstvo, naj deluje na to, da se povsod, kjer se nahajajo slovenske večine, odpravijo take šole, da se ne dela še nadalje krivica slovenskemu šolstvu; b) pozivlja vse prizadete občine, da tudi same poskrbe za reformo šolstva v tem smislu; c) se obrača do slovenskega učiteljstva, da gre v tem oziru občinam na roko in da tudi samo širi smisel za tozadevno reorganizacijo.

II.

Opiraje se na člen XIX. drž. osnovnega zakona, se obrača do šolskih oblastev v obmejnih deželah kakor do onih na Kranjskem, a) da prično nemudoma s slovenskim uradovanjem in da se v slovenskih okrajih uvede slovenski občevalni jezik za vse šolske zadeve; b) pozivlja se vse slovensko učiteljstvo, da tudi samo dosledno rešuje vse uradne zadeve v slovenskem jeziku, da tako samo prične praktično proizvajati narodno enakopravnost, ki nam je zajamčena po zakonu; isto velja tudi glede občevalnega jezika pri uradnih konferencah.

III.

Obžalovati mora, da se je izdal odlok, da bi se pri uradnih konferencah ne smelo razpravljati o stanovskih zadevah, a) ker se s tem lahko v posameznih slučajih onemogoča temeljitost rešitve kakega pedagoškega vprašanja, ki je v tesnem stiku s stanovskimi razmerami; b) ker se s tem krivično omejujejo pota do izvedbe upravičenih zahtev učiteljstva; c) pozivlja vse prizadeto učiteljstvo, da se v stanovskih organizacijah peča v prvi vrsti s stanovskimi zadevami in zahtevami in da naj vsaj samo ne omalovažuje lastnih teženj, zahtev in stanovskih aktualnih vprašanj, ki potrebujejo rešitve, ampak se tembolj posveti temu delu v svojih kroških in okrajnih učiteljskih društvih.

IV.

Obžalovati mora nekonsekventno postopanje pri oddaji učiteljskih služb od strani nekaterih šolskih oblastev, a) ker je to na kvar šolstvu; b) ker se na ta način dela očita krivica mnogim učiteljem in se pospešuje demoralizacija; c) ker nam je ob nadaljnjem takem ravnanju pričakovati še večjega pomanjkanja moških učnih oseb.

V.

Protestirati mora proti zlorabi discipliniranj in premeščanj iz službenih ozirov, kar se je izkazalo: a) da so ta premeščanja inscenirana od raznih političkih faktorjev, torej nimajo stvarne podlage; b) da se pri tem nalašč napačno tolmači § 54. drž. šol. zakona in § 118. dokončanega šolskega in učnega reda; c) da se ta premeščanja izvrše v največjih slučajih na kvar šolstvu, proti želji ljudstva in proti načelom pedagogike.

VI.

Pozivlja poklicane oblasti, da obratno, kar se zahteva od učiteljskega osebja v smislu § 54. drž. šol. zak., tudi one ščitijo kratenje ugleda učiteljskega stanu, in opozarja: a) na organizovano gonjo, ki se je začela zoper učiteljski stan in zoper šolstvo — torej proti uradnim osebam in proti naredbi, ki jo je ustanovil drž. šol. zakon; b) opozarja na posledice, ki jih pri tem trpi ves učiteljski stan in šolstvo sploh; c) opozarja, da uživa učiteljstvo v smislu § 118. dokončanega šolskega in učnega reda polno zakonito varstvo oblastev.

VII.

Pozivlja vsa šolska oblastva, da zakonito ščitijo šolstvo in učiteljstvo. Obrača se obenem do slovenske javnosti, naj tudi ta brani te interese, ker niso samo naši interesi, ampak so tudi interesi ljudstva.

VIII.

Na podlagi vsega, kar se zadnji čas dogaja in se ne strinja z zakonitimi določili, se sestavi spomenica, ki se doloži naučnemu ministertvu in šolskim oblastvom ter se objavi javnosti.

(Dalje sledi.)

Politična kronika.

Príprave za jesen.

Prihodnjo sredo pride ministerski predsednik Bienert za nekoliko dni na Dunaj, kjer bode stopil v dotiko z nekaterimi vodilnimi politiki. Posvetoval se bode z njimi o aktualnih političnih zadevah. Potem se poda Bienert v Igls pri Inomostu nazaj, kjer ostane do konca meseca avg. na počitnicah. Govorilo se bode na Dunaju gotovo o tem, kako se razvije naš notranjepolitični položaj v jeseni. Prav interesantno bode tu omeniti poročilo »Österr. Volksz.« o povečanju večine v parlamentu in rekonstrukciji kabineta. List izvaja: »Ako se posreči baronu Bienertu načrt, da si poveča svojo večino s češkimi klerikalci in Dalmatinci, potem utegne priti po zasedanju delegacij do preosnove kabineta, pri čemur bi dobili Slovani pet portfeljev. Ministerski predsednik pa bi tedaj ne bil več baron Bienert. Pa tudi drugače bi došlo do zanimivih sprememb v kabinetu. Ministerstvo javnih del bi dobili Slovani in iz ministerstva bi stopil trgovski minister Weisskirchner, da bi postal dunajski župan. Ta sklep želijo baje visoki dunajski krogi, da bi se konečno uredile razmere pri krščanskih socialistih. Ako pa ne pride do povečanja večine v parlamentu, potem pride do razpusta drž. zbora in novih volitev.

Kaj bo na jesen z Zvezo južnih Slovanov?

Zdi se nam, da bi bilo prav umestno, ako bi se stavilo v naši javnosti sedaj to vprašanje in bi se dal na njega tudi nek odgovor — v kolikor bi bilo seveda taktično umestno in klubu koristno. Treba je tu rekapitulirati nekaj dejstev. Nezadovoljnost s Šušteršičevo politiko, ki je naperjena edinole proti slovenskim naprednjakom in ki bi rada iz sebičnih strankarskih razlogov z bobnečimi frazami omamila Čehe in Hrvate, da bi jo podpirali, je od dne do dne večja. Na severu in jugu se oglašajo proti njej resni glasovi. Grajal jo je Masaryk s tihim odobravanjem mladostnikov in celo — čeških agrarcev; nenavadno ostro so nastopili proti njej Dalmatinci in slovensko opozicijske časopise je itak nikoli ni odobraval. »Nar. Dnevnik« bi lahko tozadevno citiral iz celega letošnjega in lanskega svojega letnika. Kajti, posito, da bi došlo do rekonstrukcije kabineta, jasno je, da ne bomo po enoletnem trdem boju ničesar več dosegli, kakor to, kar bi imeli lahko žel lansko leto pred Božičem — a to brez reforme poslovnika in brez vse narodne in gospodarske škode, ki smo jo pretrpeli to leto in katero je zakrivil edinole trmoglav in strankarsko skrajno sebični dr. Šušteršič. Celo še več: povedali smo že nekočkrat, da je bil tedaj, kakor nam je znano iz najsigurnejšega vira, položaj zelo ugoden za dosego jugoslovanskega ministra rojaka. Tudi tega so nam odjedli klerikalci. Faktum je sedaj, da uvidevajo povsod sebičnost slov. klerikalne bande in da je dr. Šušteršičevo stališče s stališčem njegovih političnih bratov vred zelo omaiano na slovanskem jugu in severu. S prazno in kričavo obstrukcijo kakor jo uganjajo slov. klerikalci v parlamentu, se kratkomalo ne da ničesar doseči; ne dvomimo, da so se je člani Zveze južnih Slovanov udeležili bolj iz strahu pred klerikalno demagogijo kakor iz resničnega uverjenja o njeni potrebi. Mislimo pa, da je že čas, da se pove narodu: ne kričanje, ki pomaga drugače politično brezpomembnim klerikalnim ignorantom do nekega pomena, temveč resno pozitivno delo nas bode rešilo. Sedaj imamo od države samo bremena, dobička pa nobenega — razun zasebnih profitov ljubljanskega škofa. Treba bode v jeseni spremeniti taktiko v parlamentu; ako se je enkrat grešilo, ni treba da bi se drugič. Kaj store slov. napredni poslanci z gg. dr. Plojem in dr. Ribárfjem vred, ako vstopijo, recimo, Dalmatinci v vladno večino? Ali se Savez razruši, ali pa poidejo z Dalmatinci? To vprašanje bode gotovo predmet resnih pomislekov prihodnje dni. Ali bo že mogoče skupno delo s klerikalci? Težko. Že iz vzrokov snažnosti ne: s podlimi denuncijanti lastnih bratov nima noben pošten človek oprava in slovenska napredna javnost bi ne razumela v tem oziru kakršne koli koncilijantnosti, ki bi se je morda hotelo imeti s klerikalci. Njihovo postopanje proti županu Hribarju in celi slov. napredni stranki presega vse

meje, njihovo plačano špijonstvo in zavezništvo s kranjsko vladno kliko je zid, preko katerega ne more slov. naprednjak nikoli več do lumpov v klerikalni stranki. Sedaj niso na mestu nobeni solzavi oziri več: v boj in do odločnega dela, ter korakov, ki bodo koristili naši napredni in narodni stvari!

Rodoljubni Slovenci in Slovenke!

Dne 14. avgusta vas vabimo v Gaberje pri Celju na

sokolski zlet

združen z veliko ljudsko slavnostjo. Zleta se udeleži celo slov. sokolstvo korporativno ali po zastopnikih.

Štajerske novice.

Osemdesetletnica cesarjerega rojstva. Poleg lastnoročnega cesarjevega pisma o različnih ugodnostih za častnike, bo izšlo, kakor poroča »Hrvaška korespondenca« iz Ljbla, še drugo, ki bode prineslo pomiloščenje političnim zločincem. Tu pridejo vpoštev osebe, ki so že obsojene zaradi žaljenja veličanstva ali pa se vrši sedaj zategadelj proti njim preiskava, nadalje osebe, ki so zagrešile veleizdajo ali pa se vrši proti njim kak tak proces; konečno osebe, ki so obsojene zaradi hujkanja proti drugi narodnosti ali proti postavno priznanim korporacijam ali veroizpovedanjem. Vse take osebe, ki so v ječi ali v preiskovalnem zaporu, bodo takoj po razglasu amnestije izpuščene. Amnestija bode proglašena najbrže že v torek 17. avgusta.

Celjskega sokolskega zleta se udeleži tudi odposlanstvo Češke sokolske zveze pod vodstvom podstaroste ČSZ, br. dr. Maška. — Zleta se udeleži tudi starosta Slov. sok. zveze dr. Oražen in podstarosta, drž. posl. dr. Rybář.

Celjski Nemci bodo sokolski zlet, kakor pravi »vahtarica«, popolnoma ignorirali. Nas ne bo nič bolelo.

Napad ljubljanskih sokolov. »Gr. Tagbl.« in neumna celjska »vahtarica« sta spravila v svet grozno vest, da nameravajo ljubljanski sokoli v nedeljo ponoči napasti celjsko mesto in ga najbrže porušiti kakor svoj čas Turki. Seveda so te vesti popolnoma izmišljene.

Udeležba sokolstva na celjskem zletu bode, kakor smo že včeraj poročali, nepričakovano obilna. Kranjskih in primorskih sokolov bo toliko, da so si naročili poseben vlak, ki dovozi v Štore po običajnem jutranjem poštnem vlaku. Želeti in nujno pričakovati je, da bode v nedeljo štajersko sokolstvo do zadnjega moža v Celju, da se bomo izkazali častno tudi mi domačini! Na zdar!

Seja ženskega odseka za sokolsko slavnost se vrši danes zvečer ob 8. uri v celjski »Čitalnici. Prosimo za polnoštevilno udeležbo!

Vzkljena obravnava zoper hrastliške turnarje, ki so pred meseci v temi napadli ter ranili s kamenjem člane »Sokola«, se vrši v Celju dne 1. septembra. — Zanašamo se, da to pot ne uidejo zasluženi kazni!

Volilni sestanek za okoliške občinske volitve, ki se je včeraj vršil pri gosp. Radeju na Bregu, je pokazal, da Nemci in nemškutarji na Bregu sploh ničesar nimajo za opraviti. Vsi volilci se bodo volitve udeležili! Breg naj postane vzgled drugim okoliškim soseskam. Živeli, slovenski Brežani! Vsa čast vam!

Maček že prihaja našim Nemcem, še predno so bile volitve v občinski odbor Celjske okolice. Dočim so pisali še pred ednim mescem, da bodo gotovo zmagali, pišejo sedaj samo še o »mnogo obljubljačem razpoloženju« v okolici... Tudi že »vahtarica« kar vnaprej navaja vzroke za poraz: volilni lokal pri Fazarincu, dasi se nota bene voli tam že 20 let, nadalje odpovedi posojil (slučaja seveda ne ve nobenega) itd. Dobro bo tudi, ako že sedaj dr. Ambrožič naroči potrebno pivo za salamander... Kakor se vidi, kmetje niso nič kaj navdušeni za to, da bi kak Ambrožič, ki vleče v mestu ogromno plačo na stroške davkoplačevalcev, upeljal enak komando tudi v okolici...

Sprememba posesti. Gostilno »pri mestu Gradcu« je prodal g. Rob. Diehl vrlemu Slovencu g. Modicu iz Loža za 118 tisoč kron.

Konsorcij »Jutra« v Ljubljani. Kakor se nam zatrjuje iz Ljubljane, ni bila vest o vstopu »Skalašev« in »Skale« v ta konsorcij resnična.

Za Ciril-Metodovo družbo sta poslali na naše uredništvo gdčni Vida in Mira Krušičeva iz Dunaja zavoj rabljenih znamk. Čast vrlim rodoljubkam v tujini! (Pri tej priliki znova prosimo vse darovalce za družbo, naj svoje darove pošiljajo vedno naravnost na »vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«, ker nam družbina pisarna itak o vseh darilih pošilja izvestja, ki jih priobčujemo. Nam se pa prihrani stroške frankiranja teh pošiljatev v Ljubljano. Op. uredn.)

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Fr. Šijanec, nadučitelj pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah, 20 K povodom svojega upokojenja po 41letnem službovanju. Zahvaljujoč se za lepi dar, se nadajamo, da cenjeni gospod ni stopil v pokoj glede — narodnega delovanja. Živio!

Namestnik grof Clary je odpotoval, kakor poroča »Tgp.«, včeraj popoldne v Špital ob Dravi.

Na Polzell postavi nemški »Schulverein« zasebno šolo, katero bode največ vzdrževala tovarna.

Ženo zastrupil? Pri Sv. Rupertu nad Laškim trgovcem je pripovedovala žena posestnika Flisa v jezi, ker se je sprla z možem, da je ta svojo prvo ženo zastrupil. Ker je imela ta Flis že pred smrtjo prve žene razmerje s Flisom, se je sum tako povečal, da so začeli orožniki preiskovati celo zadevo. Našel se je res arzenik v omari. Prva Flisova žena je umrla 27. januarja 1909. Mrliča bodo izkopali in preiskali.

Povožil je v nedeljo ponoči osebni vlak pri Moškanjcih neznanega moža, ki je padel najbrže z vlaka. Kolesa so mu tekla čez prsi. Mož je bil na mestu mrtev.

V Zg. Hočah je streljal ob priliki neke gostije delavec Štern z možnarji. Neki strel se ni hotel sprožiti in Štern je potem skušal naboj odstraniti. Pri tem pa se je možnar nenadejano sprožil in Šternu odtrgal dva prsta na levi roki.

Iz Ljutomera. (Vesela zgođba z naše »železnice«.) V nedeljo popoldne je skočil stroj poštne vlaka ob 5. zunaj kolodvora s tira; tračnice niso bile dobro pomaknjene in stroj se je zapeljal v kup prodca. Večje nesreče ni bilo. Brzjavili so po drug stroj, ki je odpeljal potem za eno uro poštni vlak.

Iz Makol. Škoda, katero ima posestnik Haardt vsled požara na gradu Statenbergu, znaša okroglo 150 tisoč kron. Grad je bil za 300 tisoč kron zavarovan.

Mnogo slovenskih rodoljubov ni darovalo še niti vinarja za »Sokolski dom« v Hrastniku, ki bi bil veliksanske važnosti v obrambi zoper napredujočo nemškutarijo.

Od Velike Nedelje. O priliki uradne učiteljske konference se je nabralo za Ciril-Metodovo družbo 10 K 10 vin. v gostilni g. Mikla. Prisrčna hvala cenjenim darovalcem!

Umrila je minulo nedeljo v Gradcu majorjeva vdova Augusta pl. Cnobloch, mati dež. posl. in veleposestnika v Braslovčah, pl. Cnoblocha.

Druge slov. dežele.

Kranjski Nemci hočejo 18. avgusta imeti nov 20. september? Po Ljubljani se čimdalje bolj zatrjuje vest, da nameravajo Nemci na cesarjev rojstni dan zvečer vprizoriti velik obhod po mestu v spremstvu vojaške godbe ter vojaštva. Na pomoč jim prihite »die bedrängten Brüder« iz cele dežele, češ da bo manifestacija »der unerschütterlichen Kaisertreue« (za Hohenzollernce!! Opomb. uredn.) tem bolj impozantna. Za danes to vest le registriramo kot govorico, dasi jo je že danes lažje komentirati kot dementirati.

Pošteno za nos vlekel je Slomškarje na njih »zborovanju« v Ljubljani je kranjski finančni minister dr. Lampe. O zboljšanju učiteljskih plač seveda nič, pač pa jim je govoril o francoskih šolah. Dejal je med drugim: »Danes ima Francoska čez 14.000 analfabetov med rekruti, kar prej ta država ni poznala. Svobodo pridigujejo, a brati in pisati jih ne učijo«. In nobeden od Slomškarjevih duševnih veličin se ni »sčajmal«, da bi g. financministra vprašal: ali so fante, ki so zdaj rekruti, poučevale še prejšnje (po Lampetovem »krščanske«!) šole, ali pa nove »svobodne« šole??

Kranjski deželni zakon o varstvu koristnih ptičev je cesar potrdil.

Delavska posojilnica in hranilnica v Ljubljani se ustanovi 13. t. m.

Tuji v Opatiji. Od 1. jan. do 8. avg. t. l. je obiskalo Opatijo 27.664 oseb.

Zopet polom! Klerikalni konzum v Ločniku na Goriškem je šel rakom žvižgat. Radovedni smo, koliko škode bo pokrtil tamošnji »nunc«.

K ustanovitvi realne gimnazije v Celovcu. Za nameravano realno gimnazijo v Celovcu se je oglasilo za I. razred 41, za drugi 40 in za tretji 21 učencev. Ta rezultat se je naznanil dež. šol. svetu v svrhu priporočila na naučno ministerstvo.

Dopolnilna volitev v Belokrajini za Šukljotov mandat ja razpisana na 18. oktobra t. l.

Otvoritevna slavnost. V nedeljo 14. t. m. se odprl pred kratkim v slov. roke prešla gostilna in slatina na Tolstem vrhu pri Guštanju. Prijatelji dobre kapljice, zlasti pa slatine in dobre zabave dobrodošli! Opozarjamo zlasti slovenske turiste!

Novi tržaški škof. Castelliz še ni imenovan za tržaškega škofa. Castelliz sam je brzjavil redakciji tržaškega lista »Amico«, da je poročilo prezgodnje. Tudi v tržaškem ordinarijatu ne vedo ničesar o tem. Imenovanje se pa v par dnevih pričakuje. — O Castellizu pa se poroča »Slovenskemu Narodu«: »O Fr. Castellizu niste popolnoma poučeni. Mož je Goričan, rodom Slovenec, sin nekega peka, 48 let star. Res je, da je laški vzgojen, vendar ni sovražnik Slovencev ter govori in piše prav dobro slovenski. To pa ni čuda, saj je moral na goriškem učiteljišču poučevati krščanski nauk tudi v slovenskem jeziku in v slovenskem jeziku je tudi pri učiteljskih izpitih izpraševal Slovence. Sploh pa je Castelliz koncilijant mož, vesela in blaga duša, ki so ga posebno učiteljske kandidatinje prav cenile na goriškem učiteljišču. Prepričan sem, da tržaškim Slovincem ne bo škodil in da jim bo tisočkrat bolj ugajal, kakor kak laški škof »di puro sangue italiano«.

Narodnogospodarski kongres v Ljubljani. Omenili smo že, da bodo na kongresu za Slovence referirali dr. Novak, Franchetti in dr. Pegan. Za Čehe bodo referirali, kakor se nam poroča, dr. Šileny, ces. svet. Naša, konsulent Andel, posl. Votruba (vsi iz Brna), dalje ravnatelj Sedlák, posl. Hrásky, posl. Jirousek, dr. Chudoba in zastopnik »Dež. zveze trg. gremijev«. En referat bo imel tudi posl. Ivanišević. Posebno velika bo udeležba iz Češkega in Moravskega; samo Čehov pride na kongres skoro 100. Čehi pridejo v Ljubljano z Južno železnico v soboto 13. t. m. ob pol 6. dopoldne. Na kolodvoru jih bo pozdravil ljubljanski pripravljalni odbor. — Župan kralj. glavn. mesta Prage dr. Groš je naznanil prezidiju ljubljanskega mesta, da se udeležita nar.-gospodarskega kongresa kot zastopnika Prage obč. svetovalca Josip Jirousek in Václav Vánha.

Najnovejša brzjavna in telefonična poročila.

Dr. Kramář o posledicah vseslovenskega kongresa.

Praga, 11. avg. »Nar. listy« priobčujejo članek drž. posl. dr. Kramářa o vseslov. kongresu v Sofiji. Člankar pravi, da je vladal na kongresu realno političen duh in da so se vsi udeleženci strinjali v tem, da je za Slované dovolj, ako nastopajo enotno v kulturnem in gospodarskem oziru, kajti že tako bode sovražnikom Slovanstva nemogoče, da bi se krepili na stroške Slovanov. Na Dunaju delajo sedaj Slovanom sovražno politiko; toda ta se mora tako preurediti, da ne bode nobene disonance med njo in naravnimi čustvi 20 milijonov avstrijskih Slovanov.

Posojilo Turčiji.

Carigrad, 11. avg. Visoka porta si je vzela pri Solunski banki pol milijona funtov po 5½ odstotka obresti predujma. Vrh tega je najel finančni minister Džavid paša 6 milj. funtov predujma pri francoskih bankah v Parizu.

Nesreče v angleških rudnikih.

London, 11. avg. Po poročilu rudniškega nadzorstva se je lani ponesrečilo v angleških rudnikih vsega skupaj 1.543 oseb. To je najvišja številka od leta 1873. sem.

Hrvaški ban v Budimpešti.

Budimpešta, 11. avg. Sinoči je došel sem hrvaški ban dr. Tomašić z oddelnim načelnikom dr. Amrušem ter je imel daljši pogovor z ogerskim ministerskim predsednikom Khuen-Hedervaryjem.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vljudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo zopet ponové.

„Narodni Dnevnik“

velja za avstro-ogrske dežele:

celoletno	K 25.—
polletno	„ 12'50
četrtno	„ 6'30
mesечно	„ 2'10

Za Nemčijo:

celoletno	K 28.—
---------------------	--------

Za vse druge dežele K 30.—.

Naročnina se pošilja naprej.

Upravništvo „Narodnega Dnevnika“.

Dnevna kronika.

Kontrolni zbori odpadejo. Vojno ministrstvo in ministrstvo deželne brambe je odredilo, da se letošnji kontrolni zbori ne bodo vršili.

Šahovski turnir v Hamburgu. V soboto se je zaključil v Hamburgu tri tedne trajajoči šahovski turnir. Prvenstvo in s tem prvo nagrado si je priboril dunajski šahist Karel Schlechter. Zmagal je pa s težkim trudom, kajti mladi praški šahist Duras mu je zelo trdo pristopal. Če bi ne bil napravil Duras v zadnji igri z Nizozemcem Speyerjem male napake, bi bil zmagal on.

Slovenski Sokoli proti obrekovalcem. Glasilo hrvaških klerikalcev »Hrvatstvo« je priobčilo kmalu po vseslovenskem zletu v Sofiji članek, v katerem je med drugim pisalo, da je pri sprejemu Sokolov v Mišu v imenu Slovencev govoril neki doktor prava, Peldan po imenu, tako gnusno proti naši monarhiji in dinastiji, da se je Srbom kar mešalo v glavi od samega navdušenja. Na ta govor so baje potem zazvenele sablje srbskih častnikov, dočim so vsi navzoči jeli klicati: »Doli z Avstrijo!« Razume se samoobsebi, da so bile vse te obdolžitve, kakor je to sploh pri klerikalnih listih navadno, od kraja do konca zlagane. Kakor čujemo, nameravajo slovenski Sokoli, ki so se udeležili zleta v Sofijo in ki so bili tudi navzoči pri sprejemu v Nišu, vložiti tožbo proti »Hrvatstvu«. Proti Nastićem edino pametno sredstvo!

Zemljevid Julijskih Alp je pravkar izdalo Slovensko Planinsko Društvo. Ta zemljevid obsega vse ozemlje od Blejskega okraja preko Golice do Bele Peči, Predela, Krna do Bohinja z vsemi naselbinami, s planinskimi, pastirskimi in lovskimi kočami, z ostro začrtanimi vsemi gorami, z vsem vodovjem (od rek do važnih studencev) ter z označbo vseh potov in prelazov; potom je napovedana tudi daljava v urah. Zemljevid, ki ga je slikal g. Alojzij Knafelc, je jako pregleden, zlasti ker je izvršen v treh barvah (potje rdeče, vodovje modro, ostalo črno), ima zelo prikladno velikost (kakor ena zona vojaških kart), je natisnjen na močnem papirju, tako da ga ni treba na platno napenjati, in se da v žepno obliko zložiti. Zemljevid stane le 50 vinarjev; naroča se pri Slov. Plan. Društvu v Ljubljani in v vseh ljubljanskih knjigotržnicah.

Dar Jugoslovanski akademiji. Hrvaška dež. vlada je kupila sliko Mirko Račkega »Prehod čez Aheron« in jo podarila Jugoslovanski akademiji za Strossmayerjevo galerijo.

Samomor duhovnika. V trentinskem obmejnem trgu Mori si je prejšnji teden znani duhovnik profesor don Rocco Catterina z britvo prerezal vrat. Stvar se je hotelo zakriti, vendar se je izvedela. Vzroka se še danes ne ve.

Kitajska hoče uvesti metrično mero. Kitajska vlada je naložila svojem poslaniku v Parizu, da stopi v stik z mednarodnim uradom za mere in uteže radi uvedanja evropskih mer na Kitajskem. Do sedaj je bila na Kitajskem oficijelna mera »či« (32 cm), dočim je prej vsaka kitajska pokrajina imela svoje posebne mere.

Novo imenovani zaderski nadškof, dr. V. Puljišić, se je 1. t. m. poslovil od svoje dosedanje škofije v Šibeniku in je odpotoval v svoj rojstni kraj Olib, kjer ostane nekoliko časa. Potem se pa poda na svoje novo mesto v Zader.

Ruske investicije v Mongoliji. Ruska vlada bo v kratkem investirala v Mongoliji naravnost ogromne vsote. Graditi hoče namreč železnice in urediti rusko plovbo. Ruska se pri tem sklicuje na pogodbo s Kitajsko.

Knez Nikola — srbski general. Kralj Peter bo imenoval črnogorskega kneza Nikolo povodom 50 letnice njegovega vladanja za generala srbske vojske. To dejstvo izpričuje, da so neresnične vse vesti, ki govoré o veliki napetosti med srbskim in črnogorskim dvorom.

Predsednik bosanskega sabora v Splitu. Te dni pride v Split predsednik bosanskega deželne zbora, Vojeslav Šola. V Splitu ostane par dni, da se posvetoje z merodajnimi faktorji o raznih vprašanjih, v prvi vrsti pa radi zgradbe dalmatinske železnice, ki interesira tudi Bosno.

Belgijski kralj na Balkanu. Bolgarska vlada je dobila obvestilo, da pride belgijski kralj Albert meseca septembra v Sofijo, da se udeleži velikih bolgarskih vojaških vaj. Na potu na Bolgarsko se ustavi tudi v Belgradu. Iz Sofije potuje v Carigrad, od tu pa najbrže na Cetinje.

Morilec dr. Crippen Obtežilne okoliščine iz katerih se da sklepati, da je bila dr. Crippenova ljubica Miss Le Neve udeležena pri umoru njegove žene, postajajo vedno resnejše in za Miss Le Neve vedno bolj nevarne. Policija je namreč dognala, da je Miss Le Neve spremljala dr. Crippena, ko je ta nakupil v neki londonski lekarni strup.

Samomor neapoljskega policijskega ravnatelja. Neapoljski policijski ravnatelj Ballanti, ki je znan radi svojih nastopov proti italijanski komori, se je nenadoma ustrelil. O vzroku samomora krožijo najrazličnejše vesti, vendar se gotovega prav nič ne ve. Ravnatelj Ballanti bi bil igral v nekem velikem procesu proti komori med pričami eno glavnih vlog. Njegova smrt je vznemirila neapoljsko prebivalstvo.

Po svetu.

500.000 kron v časopisnem papirju. V Budimpešti je našel nek tramvajski kontrolor v nekem vozu v časopisni papir zaviti zavoj, katerega je izročil, ne da bi pogledal, sprevodniku, naj ga odda uradu za najdene stvari. Predno se je še to zgodilo, je pridrvel izvošček za vozom in nek gospod je zahteval zavitek. Legitimiral se je kot blagajnik nekega budimpeštanskega denarnega zavoda. Kot plačilo je dal velikušno sprevodniku — 40 K.

Požar v torpedovki. Iz Petrograda poročajo: V Sebastopolju usidrana torpedovka »Dunaj« je začela goreti. Na ladiji je bilo 12.000 kg piroksilina. Ker je bila velika nevarnost za grozovito eksplozijo, so čoln potopili, da tako pogase ogenj.

Petkratni umor in samoumor. Gasilci v San Francisku so bili te dni pozvani k nekemu požaru. Med potjo proti požaru se je pa menda omračil gasilcu Burhamu um, kajti kar naenkrat je potegnil revolver ter na mestu ustrelil tri svoje tovariše. Nato je tekel domov, kjer je ustrelil svojo ženo, svojega otroka in končno samega sebe.

Nove občinske volitve v Poštorni. Nova volitev občinskega sveta, k je bil v pretečenem tednu razpuščen, se začne 26. septembra, ko bodo volili volilci četrtega razreda. Nemci upajo, izpremeniti način volitev s tem, da bodo volili samo trije razredi.

Sovražnik žensk se obesil. V Teplicah na Češkem je dobila policija več ovadb, da proti večeru, zasleduje nek 50letni mož žene in dekleta, ter jih po obleki poliva z oljem, ter jih jim na to razreže. Aretirali so 50letnega rudarja Federleja. Priznal je, ter rekel, da po smrti svoje hčere ne more več trpeti žensk. Policija je aretovanca zaprla. V zaporu se je pa obesil.

Umri vsled gadovega plika. Blizu Heba na Češkem je gad pičil sina delavca Jožefa Gassnerja. Navzlic takojšnji zdravniški pomoči je otrok umrl.

Štirje dijaki utonili. Iz Budimpešte poročajo: Brat trgovca Ignacija Grünbauma iz Mateszalke je še s tremi drugimi dijaki utonil v ribniku bližnjega zdravilišča. Dijaki so se vozili po ribniku. Ker pa niso znali veslati, se je čoln prevrnil.

Predrzen tat. Na neki berlinski pošti je hotela te dni neka kontoristinja dvigniti na ček 200 mark. Pristopil pa je k gospodični mlad človek, ki je rekel, da ji hoče pomagati. Zagrabil je za ček, ki ga je imela kontoristinja v roki ter stekel. Predrznega tatu niso mogli dobiti. Denarja seveda ne bo mogel dvigniti, ker se je takoj napravil potrebni zaznamek.

Grozovit umor. Iz S. Franciska poročajo o grozovitem umoru, katerega je izvršil nek Japonec. Na neki samotni farmi je bil umorjen najemnik Kendal, njegova žena in njegov sin. Japonski sluga je izginil. Policija ga zasleduje kot morilca. Sosedom se je čudno zdelo, da kar več dni ničesar ne slišijo o stanovalcih v farmi. Obvestili so policijo in ta je preiskala farmo. Konji bi skoraj od lakote poginili, prašiči so krulili, ker tudi že več dni niso dobili jesti. V peči med pepelom so dobili ostanke kosti moškega trupla. Sledovi nog so vodili do jame za pepel na dvorišču, kjer so tudi našli kosti farmerjeve žene. Po daljšem iskanju so dobili tudi ostanke sinove, in sicer v ognjišču. Tam so našli tudi poročni prstan in par uhanov.

V hiše so streljali. Iz Petrograda poročajo: Artilerijsko šolsko brodogradje je smatralo hiše predmestja Kopela pri Revalu za ciljni objekt in je začelo streljati. Dve krogli ste prileteli v vrtove, tretja je pa prebila steno na posteljo nekega posestnika, ki je k sreči pred pol ure vstal. Ostale krogle so poškodovale pokopališče. Med prebivalci je vladala grozna panika.

Tržne cene.

Dunaj, 10. avg. Borza za kmetijske pridelke. Trdna ameriška poročila v zvezi z deževnim vremenom ter z rezervirano ponudbo so vplivala utrjajoče na tendenco. Pšenica in rž sta poskočila za 10 vin. Oves in kornuza sta se držala, ječmen je bil trden.

Budimpešta, 10. avg. Žitna borza. Pšenica za oktober K 9'69, pšenica za april K 9'96, rž za oktober K 7'35, oves za oktober K 7'21, kornuza za avgust K 5'70, kornuza za maj K 5'73. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje, tendenca trdna, promet 28 tisoč met. stotov, pšenica v efektivu za 5—10 vin, višja, ostalo mirno, termini trdni. Vreme deževno.

Trst, 10. avg. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 41³/₈ do K 42³/₈ za dobavo K 32³/₄ do K 33⁷/₈. Tendenca stalna.

Praga, 10. avg. Sladkor. Surovi sladkor prompt K —, nova kampanja K 26'75. Tendenca: stalna, vreme lepo.

Budimpešta, 10. avg. Svinjski sejm. Ogrske stare težke 136—138, mlade težke 140—142, mlade srednje 142—144, mlade lahke 144—146 v kilogram. Zaloga 37'937 komadov.

Budimpešta, 10. avg. Mast. Svinjska mast 162—, namizna slanina 134—.

Proda se

skupno ali pa po parcelah v trgu Velenje št. 9. posestvo, obstoječe iz moderno opremljene električne razsvetljave, enonadstropne hiše, gozdovja, cvetličnega in hmeljskega vrta, hmeljarne, hleva, arondiranih njiv in travnikov. Cena 50 tisoč K. Natančneje se izve istotam. 467 1

Proda se

lepo posestvo

katero meri 2¹/₂ joha in sicer 1 joh sadnega vrta in 1¹/₂ joha vinograda z ameriškim nasadom. Zraven je lepa vila, obstoječa iz 3 sob, kuhinje in kleti. Poleg je tudi hlev. Vse je oddaljeno 10 minut od kolodvora Poljčane. — Ponudbe na O. Sch., Poljčane. 466 1

Močna, 15 let stara in jako pridna deklica želi kot

učenka

vestopiti v manufakturno trgovino. — Naslov pove upravnistvo „Narodnega Dnevnika“. 463 3-1

Trgovski pomočnik

vešč snjarske obrti (Lederanschnitt) vojaščine prost se sprejme. Ozira se samo na popolnoma izvežbano moč. 452 3-1

Zanesljiv

465 3-1

trgovski sotrudnik

se sprejme takoj v trgovini

Lud. Kuharič v Ormožu.

Slikar in pleskar

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor slikanje sob, cerkev, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Priporoča se za mnogobrojna naročila. Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Sprejem več dobrih pomočnikov v trajno delo.

Viktor Bevc, Celje



Pisalni stroj z vidno pisavo:
L. C. SMITH & BROS

ima: tečaj na kroglah pri vozu, tečaj na kroglah pri izseku, tečaj na kroglah pri tipkinem dvigalu. 266 — 21

Noben drug pisalni stroj nima teh eminentnih prednosti. Ta stroj je vspeh 20 letnih izkušenj v izdelovanju samopisnic. V najkrajšem času se je prodalo 100.000 teh strojev v popolno zadovoljnost odjemalcev, ki stavijo pri nakupu velike zahteve. Ako se mudite v Celju, ne zamudite prilike si ogledati ta najpopolnejši pisalni stroj.

Zahtevajte brezplačno razkazovanje stroja! — Zahtevajte prospekt!

10 letno funkcijsko jamstvo!

Predno si nabavite kak pisalni stroj, zahtevajte prospekt, brezplačno in brezobvezno razkazovanje stroja pri

Zvezni trgovini
V Celju.

Za gg. trgovce in privatnike: račune, pismen papir, zavitke, vizitke poročna naznanila prospekte, cenike itd. itd.

Za p. t. društva: vabila, lepake, okrožnice, sporede, vstopnice. članarinske knjižnice sprejemnice itd. itd. itd.

Za p. n. urade, posojilnice kr. šolske svete itd. uradne tiskovine, zavitke, pobotnice menice, napise itd. itd. itd.

Zvezna knjigoveznica
izvršuje vsa knjigoveška in galanterijska dela v najokusnejši obliki ceno in točno.
Šilerjeva cesta 3